

und Detektivgeschichten (Fr. Heller u. a.) gewesen. Ein paar Russen und Italiener und eine Don Quichote-Ausgabe vervollständigen sodann das Bild vom dänischen Übersetzungswesen.

Norwegen überseht begreiflicherweise weniger, schon weil dort die Kenntnis des Englischen noch verbreiteter als in Dänemark sein dürfte. Zimmerhin wurden, soweit ich sehe, etwa 25 Werke aus dem Englisch-Amerikanischen übertragen, noch keine 10 aus dem Französischen, ferner einige italienische und russische Autoren und von den Spaniern Pio Baroja. — In Deutschland erschienen 77 Übertragungen aus dem Dänisch-Norwegischen im Jahre 1926 und 79 im Jahre 1927, denen laut Ausweis unserer Verzeichnisse 30 dänische und 8 norwegische Übersetzungen aus dem Deutschen für das Jahr 1927 gegenüberstehen.

Schweden bevorzugte deutlich englisch verfasste Werke (etwa 120) und an dritter Stelle hinter den rund 50 deutschen die französischen (etwa 40—45), übersehte aber auch aus dem Dänischen (Andersen-Nerö), Norwegischen (Mudset), Italienischen (Deledda, Pirandello), Russischen usw.

Von den englischen und amerikanischen Schriftstellern wurden mit je 3—4 Übersetzungen Shaw, Upton Sinclair und Sinclair Lewis bevorzugt, sonst sind es vielfach Detektivromane. Doch findet man auch Übertragungen von Shakespeare, Milton, Swift, Emerson, Wilde und Tagore. Unter den Franzosen dagegen befinden sich ausgesprochene Favoriten nicht, und das Interesse verteilt sich gleichmäßig auf die bekannten älteren und neueren Verfasser (Balzac, Dumas, Hugo, Brüder Goncourt, Jules Verne, France, Maupassant, Rostrand, Maeterlinck usw.).

In Deutschland kamen im Jahre 1926 laut »Wöchentlichem Verzeichnis« 62 Übertragungen aus dem Schwedischen heraus und 1927 waren es 52.

IV. Niederlande

(einschließlich der in Belgien erschienenen flämischen Übertragungen).

Bearbeitet nach den Bibliographien im »Nieuwsblad voor den Boekhandel«, Amsterdam, und im »Bibliotheekgids«, Antwerpen, Jahrgänge 1927,

von Dr. Charlotte Bauschinger.

1. Religionswissenschaft, Theologie.

- Bertram, Kardinal Adolf: [*Laienapostolat ein königliches Priester-tum! 1. Petri 2, 9. Ein Aufruf an das katholische Volk in ernster Zeit.* Freiburg: Herder, 1921. 0.40] Leekenapostolaat een koninklijk Priesterschap, 1. Petr. 2, 9. Oproep tot het katholieke volk in ernstige tijden. Vertaling: M. van Hoeck. Pr. Uitgave: Secr. Der Bonden, Antwerpen, 1927. 39 blz.
- Buber, Martin: [*Die Legende des Baalschem.* Frankfurt a. M.: Rütten & Loening] De legende van den Baalsjem. Vertaling van R. Colaço Osorio-Swaab. Zutphen: W. J. Thieme & Cie. 8°. 227 blz. m. 1. portr., f 3.90, geb. f 4.90.
- Donders, Adolf: [*Die Passion Christi und wir Menschen von heute.* Fastenvorträge. Freiburg i. B.: Herder, 1925. 2.60] Het bitter lijden van Christus en wij mensen van dezen tijd. Vastenpreeken. Vertaald naar de tweede Duitse uitgave door Pater Faustinus van Weelde. Brugge: K. Beyaert, 1927. 8°. 142 blz.
- Holl, Karl: [*Urchristentum und Religionsgeschichte.* Gütersloh: C. Bertelsmann] Ontstaan en wezen van het christendom. Vertaald door dr. J. N. Bakhuizen van den Brink. Amsterdam: Maatschappij voor goede en goedkoope lectuur. kl. 8°. XXIII, 82 blz., f 1.25, geb. f 2.—
- Huonder, Anton: [*Zu Füßen des Meisters. Kurze Betrachtungen für vielbeschäftigte Priester.* Band 2: *Die Leidensnacht.* Freiburg i. B.: Herder, 1925. Lw. 5.20] Aans Meesters voeten. Korte overwegingen voor priesters met drukke bezigheden. Tweede deel: De lijdensnacht. Uit het Duitsch vertaald door J. B. Pouckens. Leuven: De Vlaamsche Drukkerij. kl. 8°. 400 blz., belg. Frs. 15.—
- Keppler, Paul Wilhelm von: [*Leidenschule.* Freiburg i. B.: Herder. Hlw. 3.50] Lijdensschool. Vertaald door M. van Hoeck. Leuven: De Vlaamsche Drukkerij, 1927. kl. 8°. 168 blz.
- Kittel, R.: [*Die alttestamentliche Wissenschaft in ihren wichtigsten Ergebnissen dargestellt.* Leipzig: Quelle & Meyer] Het Oude Testament in het licht der nieuwere onderzoekingen. Bewerkt door H. W. Obbink. Met inleiding van prof. dr. H. Th. Obbink. Zeist: J. Ploegsma. 231 blz. met afb. tusschen tekst en op 14 pltn., f 3.60, geb. f 4.50.
- Lehmkuhl, P. August, S. J.: [*Das Herz des göttlichen Menschenfreundes.* 2. Aufl. Dülmen: Laumann, 1906] Hart van Jezus bron van leven en heiligheid. Oefeningen en gebeden vooral voor jongelieden. Vrij bewerkt naar het Duitsch door M. Dositheus. 's Hertogenbosch: G. Mosmans Zoon. kl. 8°. XXXIV, 376 blz., geb. f 0.90.

818

Schubert, Prof. Hans von: [*Grundzüge der Kirchengeschichte. Ein Überblick.* Tübingen: Mohr] Geschiedenis van het christendom. Een overzicht. Vertaald door J. C. Roose. Met een inleiding van prof. dr. M. van Rhijn. Zeist: J. Ploegsma. 8°. 270 blz., f 3.—, geb. f 3.90.

Schurhammer, Georg: [*Der heilige Franz Xaver, der Apostel von Indien und Japan.* Freiburg i. B.: Herder, 1925. Lw. 6.—] De Heilige Franciscus Xaverius, de Apostel van Indie en Japan. Vertaald uit het Duitsch door M. Verheyle-zoon. Leuven: Xaveriana, 1927. gr. 8°. 320 blz.

Schweitzer, Albert: [*Das Christentum und die Weltreligionen.* München: Beck'sche Verlagsbuchhandlung] Het christendom en de wereldgodsdiensten. Geautoriseerde vertaling van Henriette Crommelin. Met een inleiding door prof. dr. J. de Zwaan. Haarlem: H. D. Tjeenk Willink & Zoon. 8°. 96 blz., f 1.50, geb. f 1.90.

2. Medizijn.

Hoepfner, Theodor, und Meyer, Friedrich: [*Die Verhütung des Stotterns. Merkbuch für Lehrer und Erzieher.* Wandsbek: Fr. Puvogel] Het voorkomen van het stotteren. Wenken voor onderwijzers en opvoeders. Geautoriseerde vertaling door Branco van Dantzig. 3e en 4e, vermeerderde en verbeterde oplage. Groningen: P. Noordhoff. 8°. 46 blz., f 0.60.

Müller, Adolf: [*Der Weg zur Gesundheit. Ein getreuer und unentbehrlicher Ratgeber für Gesunde und Kranke. Allgemeinverständliche Darstellung aller wichtigen Krankheiten.* Berlin: C. A. Weller] De weg naar gezondheid. Een betrouwbare en onontbeerlijke raadgever voor gezonden en zieken. Naar den 16en druk bewerkt door dr. Ch. Bles. Met 560 afbeeldingen, 50 Röntgenphotographiën 12 kunstdrukplaten, 60 platen in kleurendruk, 2 uitvouwbare anatomische platen van het menselijk lichaam en een afzonderlijke bijlage. 2 dln. Amsterdam: Gebr. Graauw's Uitgeversmaatschappij. 8°. XIX, 1134 blz. met bijlage (36 blz. m. 17 afb. in den tekst en 4 losse platen in klndr.) geb. f 21.25.

Schweitzer, Albert: [*Mitteilungen aus Lambarene.* München: Beck'sche Verh.] Op nieuw naar Lambarene. Nieuwe ervaringen en opmerkingen van een arts in aequatoriaal Afrika. Geautoriseerde vertaling van mevr. H. M. Eigenhuis-van Gendt. Haarlem: H. D. Tjeenk Willink & Zoon. 8°. 216 blz. m. 4 pltn., f 1.90, geb. f 2.50.

3. Naturwissenschaften.

Bölsche, W.: *Meesterwerken.* Naar het Duitsch. 10 dln. Amsterdam: Gebr. Graauw's Uitgeversmaatschappij. 8°. f 12.50, geb. f 17.50.

- [*Das Liebesleben in der Natur. Eine Entwicklungsgeschichte der Liebe.* Jena: Diederichs] Het leven der liefde in de natuur. Eene ontwikkelingsgeschiedenis der liefde. Bewerkt door A. J. C. Snijders. 5e druk. 344 blz.
- De mensch. Eene ontwikkelingsgeschiedenis der liefde. Vervolg op de liefde in de natuur. Bewerkt door A. J. C. Snijders. 4e druk. 359 blz.
- Ontwikkelingsgeschiedenis van het huwelijk, de zedelijkheid en het schaamtegevoel. Vervolg op De mensch. Bewerkt door dr. A. J. C. Snijders. 5e druk. 356 blz.
- [*Vom Bazillus zum Affenmenschen. Naturwiss. Plaudereien.* Jena: Diederichs] Van bacil tot aapmensch. Bewerkt onder toezicht van B. C. Goudsmit. 4e druk. 300 blz.
- [*Von Sonnen und Sonnenstäubchen.* Berlin: Bondi] Van zonnen en zonnenstofjes. Bewerkt onder toezicht van C. B. Goudsmit. 3e druk. 406 blz.
- [*Auf dem Menschenstern.* Dresden: Reißner] Op de menschenster. Natuurbeschouwing en levensopvatting. Bewerkt door C. B. Goudsmit. 3e druk. 319 blz.
- [*Aus der Schneeegrube.* Dresden: Reißner] Uit den sneeuwkuil. Gedachten van een natuuronderzoeker. Bewerkt door C. B. Goudsmit. 3e druk. 319 blz.
- [*Was ist die Natur?* Dresden: Reißner] Wat is de natuur? Gevolgd door Charles Darwin in zijn leven en werken. Bewerkt door B. C. Goudsmit. 3e druk. 270 blz.
- [*Weltblick.* Dresden: Reißner] Wereldblik. Bewerkt door A. J. C. Snijders. 3e druk. 363 blz.
- [*Naturgeheimnis.* Jena: Diederichs] Natuurgeheimen. Bewerkt door C. P. F. ter Kuile. 3e druk. 284 blz.

4. Philosophie und Erziehungslehre.

- Eichacker, Reinhold: [*Die Lehre vom Glück.* Langensalza: Thüringer Verlagsanstalt Dietmar & Söhne] De leer van het geluk. Vertaald door Th. van Berkel. Amsterdam: Maatschappij voor goede en goedkoope lectuur. kl. 8°. 157 blz., geb. f 1.75.
- Foerster, Fr. W.: [*Lebensführung.* Zürich: Rotapfel-Verlag] Levenswandel. Een boek voor jonge mensen. Vertaald door Titia van der Tuuk. Zeist: J. Ploegsma. 7e druk. 8°. VIII, 268 blz., geb. f 3.25.
- Jung, Karl Gustav: [*Analytische Psychologie und Erziehung.* 3 Vorlesungen, gehalten in London im Mai 1924. Heidelberg: N. Kampmann] Analytische psychologie en opvoeding. Drie voordrachten gehouden te London in Mei 1924. Vertaald door mr. J. L. Gunning. Met een inleidend woord van prof. dr. J. H. Gunning. Zutphen: W. J. Thieme & Cie. 8°. IV, 87 blz., f 1.75, geb. f 2.40.